

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	15
WPROWADZENIE	17
1. TEORIA PRAWA STOSUNKU SŁUŻBOWEGO W PRAWIE ADMINISTRACYJNYM – USTALENIA METODYCZNE	37
1.1. Uwagi ogólne	37
1.2. Problematyka podstawowych ustaleń definicyjnych.....	39
1.3. Hipoteza badawcza teorii oraz jej pytania szczegółowe	44
2. STADIUM PIERWSZE: MONOCENTRYCZNE ZINTEGROWANIE PRAWA STOSUNKU SŁUŻBOWEGO W PRAWIE ADMINISTRACYJNYM.....	51
2.1. Uwagi ogólne.....	51
2.2. Model zintegrowanego prawa stosunku służbowego na tle filozofii i teorii prawa	54
2.3. Normatywne zintegrowanie prawa stosunku służbowego w prawie pozytywnym	62
2.3.1. Stosunki służbowe służb zmilitaryzowanych	63
2.3.1.1. Służba wojskowa	63
2.3.1.2. Policja Państwowa.....	65
2.3.1.3. Służba (Straż) Więzienna.....	66
2.3.1.4. Straż Celna.....	66
2.3.2. Stosunki służbowe służb niezmilitaryzowanych	67
2.3.2.1. Wymiar sprawiedliwości	67
2.3.2.2. Szkolnictwo państwowe.....	70
2.3.2.3. Zakłady publiczne i przedsiębiorstwa państwowe.....	74
2.3.3. Stosunki służbowe służb niezmilitaryzowanych a status prawny kadr samorządu	84

2.3.3.1. Samorząd terytorialny	86
2.3.3.2. Samorząd personalny.....	87
2.3.3.3. Projektowane zmiany statusu prawnego kadr samorządu okresu międzywojnia.....	89
2.3.4. Funkcyjne stosunki ustrojowoprawne.....	90
2.3.4.1. Stanowiska kierownicze w administracji państwowej w świetle Ustawy o państwowej służbie cywilnej	91
2.3.4.2. Stanowiska kierownicze w administracji państwowej w świetle ustaw konstytucyjnych.....	92
2.3.4.3. Wojewoda i administracja terenowa w województwie	94
2.4. Uwagi końcowe	95
 3. STADIUM DRUGIE: DEKOMPOZYCJA PRAWA STOSUNKU SŁUŻBOWEGO W SYSTEMIE PRAWA W WYNIKU UKONSTYTUOWANIA PODKATEGORII PRACOWNICZYCH STOSUNKÓW SŁUŻBOWYCH.....	99
3.1. Uwagi ogólne.....	99
3.2. Model zdekomponowanego prawa stosunku służbowego na tle filozofii i teorii prawa	100
3.3. Normatywne zdekomponowanie prawa stosunku służbowego w prawie pozytywnym	103
3.3.1. Przekształcenia prawa stosunku służbowego służb niezmilitaryzowanych (administracja państwowa)	104
3.3.1.1. Dekret o zmianie ustawy z 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej	106
3.3.1.2. Dekret o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin	107
3.3.1.3. Ustawa z 15 lipca 1968 r. o pracownikach rad narodowych.....	110
3.3.1.4. Ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy	112
3.3.1.5. Rozporządzenie Rady Ministrów z 20 grudnia 1974 r. w sprawie praw i obowiązków pracowników urzędów państwowych.....	115
3.3.1.6. Ustawa z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych	118

3.3.2. Przekształcenia prawa stosunku służbowego służb niezmilitaryzowanych (szkolnictwo, wymiar sprawiedliwości i przedsiębiorstwa państwowe)	124
3.3.2.1.1. Status prawny nauczycieli	124
3.3.2.1.2. Status prawny nauczycieli akademickich i pracowników naukowo-dydaktycznych	125
3.3.2.1.3. Status prawny pracowników naukowych i administracyjnych Polskiej Akademii Nauk	126
3.3.2.1.4. Ustawa z 27 kwietnia 1972 r. Karta praw i obowiązków nauczyciela	127
3.3.2.1.5. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela	128
3.3.2.1.6. Ustawa z 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym	131
3.3.2.2.1. Status służbowy sędziów	132
3.3.2.2.2. Status służbowy prokuratorów	133
3.3.2.3. Status prawny pracowników zakładów i przedsiębiorstw publicznych	136
3.3.2.3.1. Status prawny pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”	136
3.3.2.3.2. Status prawny pracowników przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”	138
3.3.2.3.3. Status prawny pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Lasy Państwowe”	140
3.3.2.3.3.1. Status służbowy Straży Leśnej	141
3.3.2.3.4. Dekret z 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych	142
3.3.2.3.5. Status prawny pracowników państwowych instytucji bankowych	144
3.3.3. Refleksowy zanik prawa stosunku służbowego w destruowanym samorządzie terytorialnym, gospodarczym i zawodowym	145
3.3.3.1. Status prawny pracowników rad narodowych	146
3.3.3.2. Status prawny pracowników samorządu personalnego i gospodarczego	147
3.3.4. Odporność stosunków służbowych służb zmilitaryzowanych na proces odchodzenia od modeli publicznoprawnych	148

3.3.4.1. Straż Graniczna (Służba Celna)	149
3.3.4.2. Straż Pożarna	152
3.3.4.3. Służba wojskowa	153
3.3.4.4. Służba Więzienna	155
3.3.4.5. Milicja Obywatelska	155
3.3.5. Wypieranie prawa publicznego w obszarze funkcyjnych stosunków ustrojowoprawnych	157
3.4. Uwagi końcowe	160
 4. STADIUM TRZECIE: ATOMIZACJA PRAWA STOSUNKU SŁUŻBOWEGO <i>SENSU LARGO</i> W SYSTEMIE PRAWA	171
4.1. Uwagi ogólne	171
4.2. Model zatomizowanego prawa stosunku służbowego na tle filozofii i teorii prawa	174
4.3. Normatywne zatomizowanie prawa stosunku służbowego w prawie pozytywnym	180
4.3.1. Przekształcenia prawa stosunku służbowego w administracji publicznej	189
4.3.1.1. Służba cywilna	191
4.3.1.2. Pracownicy urzędów państwowych	220
4.3.1.3. Służba zagraniczna	223
4.3.1.4. Pracownicy samorządowi	227
4.3.1.4.1. Pracownicy jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego	227
4.3.1.4.2. Pracownicy samorządu zawodowego	242
4.3.2. Przekształcenia prawa stosunku służbowego w szkolnictwie i nauce	243
4.3.2.1. Status prawny nauczycieli	243
4.3.2.2. Status prawny pracowników nauki	248
4.3.2.3. Status prawny pracowników Polskiej Akademii Nauk i instytutów badawczych	251
4.3.3. Przekształcenia prawa stosunku służbowego w wymiarze sprawiedliwości	253
4.3.3.1. Status służbowy sędziego (oraz asesora, asystenta i referendarza sądowego)	253

4.3.3.2. Status służbowy kuratorów sądowych	258
4.3.3.3. Status służbowy prokuratorów (oraz asesorów, asystentów i aplikantów prokuratury)	259
4.3.3.4. Status prawny pracowników sądów i prokuratury	261
4.3.3.5. Status służbowy radców i innych pracowników Prokuraturii Generalnej RP.....	262
4.3.4. Przekształcenia prawa stosunku służbowego innych służb niezmilitaryzowanych	263
4.3.4.1. Status prawny pracowników przedsiębiorstw państwowych (PKP i Poczta Polska).....	264
4.3.4.2. Status prawny pracowników Lasów Państwowych (w tym służby leśnej).....	265
4.3.4.3. Status prawny Państwowej Straży Łowieckiej.....	268
4.3.4.4. Status prawny służby ochrony przyrody	269
4.3.4.5. Status prawny Państwowej Straży Rybackiej	270
4.3.4.6. Status prawny pracowników Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa	271
4.3.4.7. Status prawny inspektorów i pracowników Inspekcji Transportu Drogowego	272
4.3.4.8. Status prawny pracowników Inspekcji Ochrony Środowiska	273
4.3.4.9. Status prawny pracowników Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej	275
4.3.4.10. Status prawny pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej.....	276
4.3.4.11. Status prawny pracowników Inspekcji Weterynaryjnej	278
4.3.4.12. Status prawny pracowników Inspekcji Handlowej.....	279
4.3.4.13. Status prawny pracowników służby ochrony zabytków	280
4.3.4.14. Status prawny pracowników Wód Polskich, w tym Inspekcji Wodnej.....	281
4.3.4.15. Status prawny Straży Ochrony Kolei	284
4.3.4.16. Status prawny straży gminnych.....	286
4.3.4.17. Status prawny Państwowej Inspekcji Pracy	287
4.3.4.18. Status prawny pracowników Najwyższej Izby Kontroli	290
4.3.4.19. Status prawny pracowników samorządowych kolegiów odwoławczych.....	292

4.3.4.20. Status prawny pracowników regionalnych izb obrachunkowych	293
4.3.4.21. Status prawny pracowników instytucji kultury	294
4.3.5. Przekształcenia prawa stosunku służbowego w służbach zmilitaryzowanych	296
4.3.5.1. Służba wojskowa	296
4.3.5.2. Służba Ochrony Państwa	300
4.3.5.3. Służba Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służba Wywiadu Wojskowego	302
4.3.5.4. Stosunek służbowy w Policji	304
4.3.5.5. Stosunek służbowy w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu	306
4.3.5.6. Centralne Biuro Antykorupcyjne	306
4.3.5.7. Służba Więzienna	307
4.3.5.8. Państwowa Straż Pożarna	309
4.3.5.9. Straż Graniczna	310
4.3.5.10. Służba Celno-Skarbowa	312
4.3.5.11. Straż Marszałkowska	317
4.3.6. Funkcyjne stosunki ustrojowoprawne a koncepcja nieparadygmatycznego stosunku pracy	319
4.4. Uwagi końcowe	322
5. APRIORYCZNY PARADYGMAT PRAWA STOSUNKU SŁUŻBOWEGO W FILOZOFII I TEORII PRAWA	333
5.1. Uwagi ogólne	333
5.2. Źródła desygnatów prawa stosunku służbowego w prawie publicznym	338
5.2.1. Geneza koncepcji prawa publicznego w zarysie	339
5.2.2. Prawo publiczne w teorii prawa administracyjnego okresu międzywojnia	341
5.2.3. Prawo publiczne w teorii prawa administracyjnego okresu powojennego	343
5.2.4. Prawo publiczne w teorii prawa administracyjnego okresu potransformacyjnego	346
5.2.5. Kryteria kwalifikacji aktów prawnych do prawa publicznego	351

5.2.6. Dychotomiczny podział systemu prawa w doktrynie prawa pracy	352
5.3. Źródła desygnatów prawa stosunku służbowego w prawie administracyjnym	358
5.3.1. Problem definicji prawa administracyjnego	358
5.3.2. Wybór metody charakteryzowania prawa administracyjnego	359
5.3.3. Stosunek służbowy w prawie administracyjnym	361
5.3.4. Wpływ doktryny niemieckiej na koncepcję prawa stosunku służbowego	363
5.3.5. Wspólna tożsamość prawa administracyjnego i prawa stosunku służbowego	364
5.3.6. Służba publiczna jako kryterium wyodrębnienia prawa administracyjnego	366
5.3.7. Służba publiczna jako kryterium wyodrębnienia prawa stosunku służbowego	367
5.3.8. Cechy wspólne prawa administracyjnego i prawa stosunku służbowego	369
5.3.8.1. Aksjomat: realizacja dobra wspólnego	369
5.3.8.2. Aksjomat: prawo administracyjne jako prawo publiczne	370
5.3.8.3. Aksjomat: bezwzględnie obowiązujący (wiązący) charakter norm	370
5.3.8.4. Aksjomat: zasada aktualności prawa administracyjnego	371
5.3.8.5. Aksjomat: dwa sposoby ustalania treści zachowań	372
5.3.8.6. Aksjomat: niesporność prawa administracyjnego	373
5.3.8.7. Aksjomat: pozostałe cechy prawa administracyjnego	373
5.3.8.8. Aksjomat: aksjologia prawa administracyjnego	374
5.3.8.8.1. Wartości uniwersalne (przejęte przez prawo administracyjne)	375
5.3.8.8.2. Wartości tworzone przez prawo administracyjne	375
5.3.8.8.3. Wartości które prawo administracyjne specjalnie chroni	376
5.3.8.9. Aksjologia jako źródło zasad ogólnych prawa administracyjnego	376
5.3.9. Stosunek administracyjnoprawny	377
5.3.9.1. Stosunek administracyjnoprawny w stosunkach prawnych w służbie państwowej	379

5.3.9.2. Stosunek państwowej służby cywilnej jako stosunek administracyjnoprawny	379
5.3.9.2.1. Akt nominacji jako konkretyzacja wzajemnych praw i obowiązków stron.....	379
5.3.9.2.2. Akt nominacji jako źródło dodatkowych więzi zależności	380
5.3.9.3. Ogólny stosunek zależności w służbie publicznej.....	380
5.3.9.4. Podwójna pozycja funkcjonariusza w stosunku administracyjnoprawnym.....	381
5.3.9.5. Ocena zgodności prawa stosunku służbowego i stosunku administracyjnoprawnego	382
5.3.10. Węzłowe problemy administracyjnoprawnej koncepcji prawa stosunku służbowego	385
5.3.10.1. Wypieranie elementów administracyjnoprawnych przez instytucje prawa pracy.....	385
5.3.10.2. Sytuowanie stosunków służbowych w pograniczu prawa administracyjnego	386
5.3.10.2.1. Pogranicze prawa administracyjnego w doktrynie okresu międzywojnia	387
5.3.10.2.2. Pogranicze prawa administracyjnego w doktrynie okresu powojennego	390
5.3.10.2.3. Pogranicze prawa administracyjnego w doktrynie okresu potransformacyjnego.....	393
5.3.10.2.4. Prawo stosunku służbowego w pograniczu prawa administracyjnego	394
5.4. Integralność prawa stosunku służbowego	398
5.4.1. Integralność prawa stosunku służbowego w doktrynie prawa administracyjnego	398
5.4.1.1. Pierwotne zintegrowanie segmentów służby publicznej.....	399
5.4.1.2. Zintegrowanie i dezintegracja zabezpieczenia emerytalnego	400
5.4.2. „Służba publiczna” jako normatywny agregat prawa stosunku służbowego.....	402
5.4.3. Geneza jednolitego trzonu prawa stosunku służbowego wojskowego i cywilnego.....	406

5.4.4. Erozja jednolitego trzonu prawa stosunku służbowego wojskowego i cywilnego	407
5.4.5. Teoria jednolitego stosunku służbowego O. Mayera w prawie międzywojennym	407
5.4.6. Prawnonaturalne inklinacje prawa stosunku służbowego w teorii O. Mayera	412
5.4.7. Powody powojennego odrzucenia teorii prawa stosunku służbowego O. Mayera	415
5.4.8. Integralność prawa stosunku służbowego jako „sprawa poznania”	416
5.4.9. Integralność prawa stosunku służbowego – postulaty <i>de lege ferenda</i>	419
5.5. Uwagi końcowe	425
5.5.1. Rysa niejednolitości w strukturze prawa administracyjnego	425
5.5.2. Perspektywa doktryny prawa pracy na wektor zmian prawa stosunku służbowego	427
5.5.3. Koncepcja dwoistej natury mianowania w ocenie doktryny prawa administracyjnego	433
WNIOSKI BADAWCZE	437
BIBLIOGRAFIA	445
STRESZCZENIE	503
SUMMARY	507